

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/18/2018
Identifikačné číslo spisu: 8313010442
Dátum vydania rozhodnutia: 21.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8313010442.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Martina Piovartsyho na neverejnom zasadnutí konanom dňa 21. júna 2018 v Bratislave v trestnej veci obvineného B. E. pre prečin kupliarstva podľa § 367 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., o dovolaní ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 16. marca 2017, sp. zn. 3To/6/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Humenné (ďalej aj „prvostupňový súd“) z 30. novembra 2015, sp. zn. 2T/110/2013, bol obvinený B. E. uznaný vinným z prečinu kupliarstva podľa § 367 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v presne nezistenom čase v mesiacoch júl až august 2010, v presne nezistenom pohostinstve v Snine zjednal R. R., nar. XX. O. XXXX, na vykonávanie prostitúcie vo Veľkej Británii, s čím R. R. dobrovoľne súhlasila a následne o tri dni na to s ním ocestovala autobusom do mesta R., na adresu D. E. XX, kde v rodinnom dome na tejto adrese po dobu minimálne jedného roka dobrovoľne vykonávala prostitúciu tým spôsobom, že každý deň mala pohlavný styk s rôznymi mužmi za finančnú odmenu 20 libier, pričom mu odovzdávala všetky peniaze, ktoré vykonávaním prostitúcie zarobila.

Za to mu prvostupňový súd uložil podľa § 367 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j), § 38 ods. 2, ods. 3 trest odňatia slobody v trvaní 1 (jedného) roka.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd obvinenému výkon uloženého trestu podmiennečne odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. mu určil skúšobnú dobu v trvaní 16 (šestnásť) mesiacov.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd poškodenú R. R., nar. XX. O. XXXX, bytom R., L. XXXX/XX s nárokom na náhradu škody odkázal na konanie vo veciach občianskoprávných.

Krajský súd v Prešove rozhodujúc o odvolaní obvineného B. E. a poškodenej R. R. proti uvedenému rozsudku súdu prvého stupňa rozsudkom zo 16. marca 2017, sp. zn. 3To/6/2016, podľa § 321 ods. 1 písm. f), ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o náhrade škody a podľa § 319 Tr. por. odvolanie poškodenej R. R. zamietol.

II.

D o v o l a n i e
a vyjadrenie k nemu

Proti citovanému rozsudku Krajského súdu v Prešove, ako aj proti konaniu, ktoré mu predchádzalo, podala 30. novembra 2017 dovolanie ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerka spravodlivosti“) na podnet poškodenej R. R., zastúpenej obhajcom (zrejme mala na mysli splnomocnencom poškodenej, pozn.) JUDr. Romanom Dulom z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. V podanom dovolaní po zrekapitulovaní predchádzajúceho konania ministerka spravodlivosti poukázala na skutočnosť, že splnomocnenec poškodenej už v konaní pred prvostupňovým súdom poukazoval na nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku ako trestného činu kupliarstva, a nie trestného činu obchodovania s ľuďmi, čím sa však prvostupňový súd nezaoberal a s týmito námietkami sa nijakým spôsobom nevysporiadal.

V tejto súvislosti uviedla, že objektívna stránka trestného činu kupliarstva spočíva v niektorom z konaní uvedených v § 367 ods. 1 Tr. zák., teda kto iného zjedná, pohne, zvedie, využije, získa alebo ponúkne na vykonávanie prostitúcie, pričom na naplnenie zákonných znakov postačuje už dohoda. Pod pojmom zjednanie sa pritom rozumie uzavretie zmluvy alebo dohody, obsahom ktorej je vykonávanie prostitúcie. Pohnutie iného na vykonávanie prostitúcie znamená využitie vplyvu vyplývajúceho zo vzťahu medzi kupliarom a inou osobou, čím takúto osobu získa na vykonávanie prostitúcie. Zvedením sa rozumie úmyselné vzbudenie rozhodnutia u inej osoby vykonávať prostitúciu. Koristením z prostitúcie vykonávanej iným sa rozumie akýkoľvek spôsob získania majetkového prospechu z tejto činnosti za podmienky, že páchatel vedome využíva svoj vzťah k osobe vykonávajúcej prostitúciu. Na naplnenie tohto zákonného znaku sa nevyžaduje, aby páchatel výslovne vyžadoval alebo vynucoval hmotný prospech z prostitúcie iného, postačí opakované prijímanie odplaty za to, že vykonávanie prostitúcie umožňuje.

Na druhej strane objektívna stránka trestného činu obchodovania s ľuďmi podľa § 179 ods. 1 Tr. zák. spočíva v spáchaní trestného činu proti osobnej slobode obete alebo v spáchaní iného trestného činu, vrátane poskytnutia materiálneho plnenia či iných výhod, a to na dosiahnutie súhlasu odkázanej osoby alebo zneužitím páchatelovho postavenia alebo zneužitím bezbrannosti či inak zraniteľného postavenia obete na spáchanie tohto trestného činu.

Právna úprava trestného činu obchodovania s ľuďmi vychádza aj z Dohovoru Rady Európy o boji proti obchodovaniu s ľuďmi (ďalej len „Dohovor o boji proti obchodovaniu s ľuďmi“) prijatému 16. mája 2005 vo Váršave, podpísaného v mene Slovenskej republiky 19. mája 2006. V zmysle čl. 4 písm. a) Dohovoru o boji proti obchodovaniu s ľuďmi sa za obchodovanie s ľuďmi považuje zlákanie, preprava, transfer, ukrývanie alebo prevzatie osôb prostredníctvom hrozby alebo použitia násillia alebo iných foriem donucovania únosu, podvodu, klamstva, zneužitia moci alebo bezbranného postavenia alebo odovzdávania alebo prijímania platieb alebo výhod na dosiahnutie súhlasu osoby majúcej kontrolu nad inou osobou na účely vykorisťovania. Vykorisťovanie zahŕňa prinajmenšom vykorisťovanie na prostitúciu alebo iné formy sexuálneho vykorisťovania, nútenú prácu alebo služby, otroctvo alebo praktiky podobné otroctvu, zotročovanie alebo odoberanie orgánov.

V tejto súvislosti poukázala ministerka spravodlivosti aj na smernicu Európskeho parlamentu a Rady č. 2011/36/EÚ z 5. apríla 2011 o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2002/629/SVV, ktorá v čl. 2 ods. 2 za osobu v zraniteľnom postavení považuje osobu, ktorá nemá inú reálnu alebo prijateľnú možnosť, než sa podvoliť súvisiacemu zneužitiu. V zmysle citovanej smernice je potrebné pri hodnotení zraniteľnosti

obete zohľadniť aj iné faktory, medzi ktoré patrí pohlavie, tehotenstvo, zdravotný stav a zdravotné postihnutie.

Z obsahu trestného spisu, predovšetkým z výpovede poškodenej je zrejmé, že táto vyrastala v detskom domove, neskôr bývala u rodiny V., ktorá ju bila a podľa jej tvrdenia prinútila k sobášu. Narodilo sa jej dieťa, ktoré bolo umiestnené do detského domova. Rodina V. ju neskôr vyhodila z bytu a poškodená sa stala bezdomovcom. Dcéra V. jej dohodla stretnutie s B. E., ktorý jej ponúkol prácu prostitútky v Anglicku, s čím súhlasila, pretože nemala inú šancu, keďže ak by ostala na Slovensku, bola by bezdomovcom. B. E. jej platil cestu aj ubytovanie a ona mu musela odovzdávať všetky peniaze z výkonu prostitúcie. Zo znaleckého posudku na základe psychologického vyšetrenia poškodenej je zrejmé, že poškodená je osobou so zníženými intelektovými schopnosťami zodpovedajúcimi hraničnému pásmu mentálnej retardácie, s osobnosťou jednoduchšie štruktúrovanou, zvýšene závislou a ovplyvniteľnou okolím. Významné psychotické ochorenie sa u poškodenej začalo rozvíjať počas pobytu v Anglicku a počas pobytu v azylovom dome, odkiaľ bola prevezená na Slovensko.

Z uvedeného je podľa ministerky spravodlivosti zrejmé, že poškodená z titulu svojho postavenia v danom čase nemala inú reálnu alebo prijateľnú možnosť, než podvoliť sa ponuke obvineného. Vzhľadom na všetky uvedené okolnosti je možné považovať poškodenú podľa ministerky spravodlivosti v čase spáchania skutku za sociálne, ekonomicky a psychologicky zraniteľnú osobu v pozícii, keď sa jej javil zásah do telesnej a morálnej integrity človeka, akým je prostitúcia, prijateľnejším riešením ako sa stať bezdomovcom.

Ministerka spravodlivosti v podanom dovolaní zvýraznila aj skutočnosť, že subjektívna stránka konania obvineného bola v predmetnej veci jednoznačne naplnená preukázaním úmyslu obvineného zlákať poškodenú na vykonávanie prostitúcie, avšak pre posúdenie správnej právnej kvalifikácie bolo potrebné určiť, či obžalovaný úmyselne zneužil postavenie poškodenej ako zraniteľnej osoby. Vzhľadom na zistené dôkazy v priebehu trestného konania bolo podľa ministerky spravodlivosti preukázané, že obvinený si bol vedomý minimálne zlej sociálnej a finančnej situácie poškodenej, pričom informácie mal zrejme od B. V., ktorá stretnutie sprostredkovala. S poukazom na čl. 4 písm. b) Dohovoru o boji proti obchodovaniu s ľuďmi súhlas obete obchodovania s ľuďmi na plánované vykorisťovanie je irelevantný, ak boli použité akékoľvek postupy uvedené v čl. 4 písm. a) tohto dohovoru. Z uvedeného je zrejmé, že dobrovoľnosť konania poškodenej a jej súhlas s vykonávaním prostitúcie je irelevantný a nemá žiaden vplyv na právnu kvalifikáciu.

Na základe uvedeného ministerka spravodlivosti konštatovala, že poškodená bola v čase spáchania trestného činu v postavení zraniteľnej osoby s ohľadom na jej sociálne, ekonomické a psychické znevýhodnenie, aj s prihliadnutím na jej pohlavie. Taktiež bolo preukázané, že zraniteľného postavenia poškodenej si obvinený bol vedomý a využil ho vo svoj prospech na spáchanie trestného činu obchodovania s ľuďmi. Navrhla preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo 16. marca 2017, sp. zn. 3To/6/2016, a rozsudkom Okresného súdu Humenné z 30. novembra 2015, sp. zn. 2T/110/2013, bol porušený zákon v ustanovení § 367 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v prospech obvineného B. E.. Ďalej navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove, ako aj Okresného súdu Humenné, zrušil aj ďalšie rozhodnutia na ne obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Okresnému súdu Humenné, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu ministerky spravodlivosti sa podaním z 9. januára 2018 vyjadrila poškodená R. R. prostredníctvom svojho splnomocnenca JUDr. Romana Dulu, pričom vo svojom vyjadrení sa s podaným dovolaním stotožnila a navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podanému dovolaniu v plnom rozsahu vyhovel.

K dovolaniu ministerky spravodlivosti sa podaním zo dňa 8. januára 2018 vyjadril aj prokurátor Okresnej prokuratúry Komárno, ktorý vo svojom vyjadrení uviedol, že svedecké výpovede poškodenej R. R. by

neboli dostatočnými dôkazmi na preukázanie viny obvineného B. E. z trestného činu obchodovania s ľuďmi podľa § 179 ods. 1 Tr. zák., pretože ani ministerka spravodlivosti nenavrhuje kvalifikovať jeho konanie podľa § 179 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b), písm. j) Tr. zák., hoci z výpovede poškodenej vyplýva, že prostitúciu mali pre obvineného vykonávať tri prostitútky a po dlhší čas. Z uvedeného je podľa prokurátora zrejmé, že výpoveď poškodenej vyhodnotila dovolateľka tak, že jej nie je možné v celom rozsahu veriť. Vzhľadom na to, že už z prvej výpovede poškodenej z 25. septembra 2012 vyplývali skutočnosti, ktoré boli v rozpore s tým, čo uviedla Slovenskej katolíckej charite má prokurátor za to, že jej výpoveď nie je v celom rozsahu vierohodná.

Rovnako tak sa podľa prokurátora nemožno stotožniť s názorom ministerky spravodlivosti, že poškodenú je potrebné považovať za osobu v zraniteľnej pozícii z hľadiska jej psychického stavu. Poškodená bývala v detskom domove, následne sa vydala a so svojim manželom mala spoločné dieťa, pričom jej nič nebránilo zamestnať sa a spolu s manželom vychovávať dieťa, respektíve podobne ako tisícky iných obyvateľov východného Slovenska opustiť rodinu a pracovať v zahraničí cez rôzne agentúry, sprostredkovateľov a subdodávateľov.

V ďalšej časti svojho vyjadrenia prokurátor poukázal na rozpory vo výpovediach poškodenej ohľadom dohadovania práce v Anglicku, keď vo svojej výpovedi 25. septembra 2012 uviedla, že na prvom stretnutí jej mal obvinený B. E. ponúkať prácu prostitútky, s čím mala súhlasiť, avšak vo svojej výpovedi z 3. apríla 2013 už uviedla, že prácu v Anglicku jej ponúkala B. V. a G. T. a v ich prítomnosti sa mala stretnúť v bare s obvineným B. E., kde sa však o práci nerozprávali, pretože o tom, že má ísť robiť prostitútku, mala poškodenej povedať B. V. až doma. Na hlavnom pojednávaní dňa 9. decembra 2013 poškodená R. R. uviedla, že nie je pravdou, aby jej v júli 2010 v Snine v reštaurácii pri prvom stretnutí B. E. povedal, aby išla do Anglicka vykonávať prostitúciu, pričom B. E. jej až v aute cestou do Michaloviec mal povedať, že ide robiť prostitútku.

Prokurátor tiež uviedol, že smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2011/36/EÚ z 5. apríla 2011 o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania s ľuďmi je platná aj vo Veľkej Británii, pričom poukázal na to, že aj napriek skutočnostiam, ktoré poškodená uviedla policajtom vo Veľkej Británii, títo nezačali voči obvinenému trestné stíhanie. Nie je preto vylúčené, že poškodená vypovedá tak, aby mohla ďalej využívať program ochrany a podpory obetí obchodovania s ľuďmi.

Na základe uvedeného prokurátor konštatoval, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by obvinený svojím konaním naplnil skutkovú podstatu zločinu obchodovania s ľuďmi podľa § 179 ods. 1 Tr. zák. a z tohto dôvodu navrhol, aby dovolací súd dovolanie ministerky spravodlivosti zamietol, pretože dôvody dovolania nie sú preukázané.

K vyjadreniu prokurátora sa podaním z 22. februára 2018 vyjadrila poškodená R. R. prostredníctvom svojho splnomocnenca JUDr. Romana Dulu, pričom uviedla, že podľa obsahu sa javí skôr akoby išlo o podanie obhajcu, nie prokurátora, pretože prokurátor sa nezaoberá podstatou dovolania, teda zraniteľným postavením poškodenej, resp. rozdielmi medzi trestným činom kupliarstva a trestným činom obchodovania s ľuďmi, ale skôr predkladá argumenty o tom, že konanie obvineného nie je trestným činom. Ani úvahy prokurátora týkajúce sa skutočnosti, že poškodená má záujem ďalej využívať program ochrany a podpory obetí podporovania s ľuďmi sa nezakladá na pravde, pretože poškodená bola z tohto programu vyradená ešte v marci 2013 z dôvodu prekvalifikovania skutku.

III.

Konanie pred dovolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), oprávnenou osobou (§ 369 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), a že spĺňa

obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.).

Súčasne však dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie je naplnený dôvod dovolania uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávných chýb taxatívne uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a) až n) Tr. por. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok (s výnimkou dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por.) neslúži na revíziu skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť. V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd oprávnený skúmať iba to, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú dve alternatívy a síce, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin alebo že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je daný v prípadoch, keď rozhodnutie súdov spočíva na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Touto formuláciou zákon vyjadruje, že dovolanie je určené na nápravu právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva. Poukazovanie na nesprávne skutkové zistenia, na ktorých je rozhodnutie založené, alebo nesúhlas s hodnotením dôkazov súdmi tento dovolací dôvod nenapĺňa (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 24. júla 2007, sp. zn. 2 Tdo 21/2007, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 57, roč. 2007 - II.).

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. slúži výlučne na nápravu hmotnoprávných chýb. Dikciou za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, to znamená nie je prípustné právne účinne namietkať, že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 18. decembra 2012, sp. zn. 2 Tdo 73/2012, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 47, roč. 2014).

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

Ministerka spravodlivosti koncentrovala svoje dovolacie námietky do nesprávnej právnej kvalifikácie skutku ako prečinu kupliarstva podľa § 367 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., keďže toto právne posúdenie podľa nej nezodpovedá zistenému skutkovému stavu.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať na rozsudok najvyššieho súdu z 22. januára 2008, sp. zn. 2 Tdo 46/2007, uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 47, roč. 2008, v zmysle ktorého „dovolací súd hodnotí skutkový stav pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Z tohto pohľadu hodnotí aj

skutočnosť, či skutok, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, bol v tzv. skutkovej vete rozsudku vymedzený tak, aby zodpovedal znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu.“

Skutok, ktorým sa obvinený uznáva za vinného musí byť v tzv. skutkovej vete rozsudku vymedzený tak, aby zodpovedal všetkým znakom skutkovej podstaty trestného činu, z ktorého sa uznáva obvinený za vinného (porovnaj rozsudok najvyššieho súdu z 22. januára 2008, sp. zn. 2 Tdo 46/2007, uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 12, roč. 2009).

Z uvedeného je zrejmé, že pri skúmaní tohto dovolacieho dôvodu musí dovolací súd vychádzať zo zisteného skutkového stavu, vyjadreného v skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku. V posudzovanom prípade je skutková veta rozsudku súdu prvého stupňa koncipovaná nasledovne: „v presne nezistenom čase v mesiacoch júl až august 2010, v presne nezistenom pohostinstve v Snine zjednal R. R., nar. XX. O. XXXX, na vykonávanie prostitúcie vo Veľkej Británii, s čím R. R. dobrovoľne súhlasila a následne o tri dni na to s ním odcestovala autobusom do mesta R., na adresu D. E. XX, kde v rodinnom dome na tejto adrese po dobu minimálne jedného roka dobrovoľne vykonávala prostitúciu tým spôsobom, že každý deň mala pohlavný styk s rôznymi mužmi za finančnú odmenu 20 libier, pričom mu odovzdávala všetky peniaze, ktoré vykonávaním prostitúcie zarobila.“

Ministerka spravodlivosti v podanom dovolaní namietala nesprávne právne posúdenie zisteného skutkového stavu ako prečinu kupliarstva podľa § 367 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., pričom správne mal byť podľa jej názoru skutkový stav kvalifikovaný ako zločin obchodovania s ľuďmi podľa § 179 ods. 1 Tr. zák.

Trestný čin kupliarstva je upravený v § 367 ods. 1 Tr. zák. nasledovne: „kto iného zjedná, pohne, zvedie, využije, získa alebo ponúkne na vykonávanie prostitúcie, alebo kto koristí z prostitúcie vykonávanej iným, alebo umožní jej vykonávanie, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.“ Objektom tohto trestného činu je ochrana občianskeho spolužitia na úseku mravne nerušeného vývoja a slobodného rozhodovania človeka. Objektívna stránka spočíva v dvoch formách, ktoré sa líšia spôsobom konania: a) páchatel' iného zjedná, pohne, zvedie, využije, získa alebo ponúkne na vykonávanie prostitúcie, b) páchatel' koristí z prostitúcie vykonávanej iným alebo umožňuje jej vykonávanie. Subjektom je ktorákoľvek trestne zodpovedná osoba a z hľadiska subjektívnej stránky sa vyžaduje úmyselné zavinenie.

Naproti tomu trestného činu obchodovania s ľuďmi podľa § 179 ods. 1 Tr. zák. sa dopustí „kto s použitím podvodného konania, lsti, obmedzovania osobnej slobody, únosu, násillia, hrozby násillia, hrozby inej ťažkej ujmy alebo iných foriem donucovania, prijatia alebo poskytnutia peňažného plnenia či iných výhod na dosiahnutie súhlasu osoby, na ktorú je iná osoba odkázaná, alebo zneužitia svojho postavenia alebo zneužitia bezbrannosti alebo inak zraniteľného postavenia zláka, prepraví, prechováva, odovzdá alebo prevezme iného, hoci aj s jeho súhlasom, na účel jeho prostitúcie alebo inej formy sexuálneho vykorisťovania vrátane pornografie, nútenej práce či nútenej služby vrátane žobrania, otroctva alebo praktík podobných otroctvu, nevoľníctva, nútenej sobáša, zneužívania na páchanie trestnej činnosti, odoberania orgánov, tkanív či bunky alebo iných foriem vykorisťovania, potrestá sa odňatím slobody na štyri roky až desať rokov.“

Z vyššie citovanej skutkovej vety rozsudku prvostupňového súdu (ktorej správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže v rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu skúmať ani meniť) je zrejmé, že takto zistenému skutkovému stavu zodpovedá právna kvalifikácia ako trestného činu kupliarstva podľa § 367 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., keďže obvinený B. E. iného (poškodenú R. R.) zjednal, pohol, využil na vykonávanie prostitúcie (v presne nezistenom čase v mesiacoch júl až august 2010, v presne nezistenom pohostinstve v Snine zjednal R. R., nar. XX. O. XXXX, na vykonávanie prostitúcie vo Veľkej Británii, s čím R. R. dobrovoľne súhlasila a následne o tri dni na to s ním odcestovala autobusom do mesta Bradford, na adresu D., kde v rodinnom dome na tejto adrese dobrovoľne vykonávala prostitúciu tým spôsobom, že každý deň mala pohlavný styk s rôznymi mužmi za finančnú odmenu 20 libier) a koristil z prostitúcie vykonávanej iným (za finančnú odmenu 20 libier, pričom mu odovzdávala všetky peniaze,

ktoré vykonávaním prostitúcie zarobila), pričom takýto čin spáchal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas (po dobu minimálne jedného roka).

Právna kvalifikácia predmetného skutku ako zločinu obchodovania s ľuďmi podľa § 179 ods. 1 Tr. zák. v predmetnej veci neprichádza do úvahy, pretože v znení skutkovej vety absentuje vyjadrenie ktorejkoľvek z foriem objektívnej stránky tohto trestného činu, spočívajúcich v použití podvodného konania, ľsti, obmedzovania osobnej slobody, únosu, násilia, hrozby násilia, hrozby inej ťažkej ujmy alebo iných foriem donucovania, prijatia alebo poskytnutia peňažného plnenia či iných výhod na dosiahnutie súhlasu osoby, na ktorú je iná osoba odkázaná, alebo zneužitia svojho postavenia alebo zneužitia bezbrannosti alebo inak zraniteľného postavenia. Rovnako tak v skutkovej vete rozsudku nie je ani zmienka o ministerkou spravodlivosti deklarovanom zraniteľnom postavení poškodenej, ani ho z nej žiadnym spôsobom nie je možné vyjadriť.

Na uvedenom nič nemení ani poukaz ministerky spravodlivosti na smernicu Európskeho parlamentu a Rady č. 2011/36/EÚ, pretože táto bola implementovaná do Trestného zákona zákonom č. 204/2013 Z. z. s účinnosťou od 4. júla 2013. Rovnako tak čl. 4 písm. a) Dohovoru o boji proti obchodovaniu s ľuďmi je takmer totožný s § 179 Tr. zák. a z tohto dôvodu ani poukaz naň neodôvodňuje prekvalifikovanie konania obvineného na zločin obchodovania s ľuďmi.

Možno preto zhrnúť, že skutok tak, ako je uvedený v odsudzujúcom rozsudku prvostupňového súdu, bol správne právne kvalifikovaný ako prečin kupliarstva podľa § 367 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., pričom zo skutkovej vety rozsudku nie je možné vyvodiť odlišnú právnu kvalifikáciu predmetného skutku.

Keďže dôvod dovolania predpokladaný ustanovením § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. v predmetnej veci naplnený nebol, neostávalo najvyššiemu súdu iné, než dovolanie ministerky spravodlivosti na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.